

Skiforeningen Tilrettelegging i Marka

Skiforeningens formålsparagraf:

Foreningen er åpen for alle og har til formål å virke for utbredelse av ski-idrett og annet friluftsliv. Foreningen arrangerer Holmenkollrennene.

Foreningen arbeider for sitt formål gjennom bl.a. å:

- 1 Anlegge og vedlikeholde løyper, stier, bakker og andre friluftsanlegg
 - 2 Utvikle barns og voksnes skiferdighet og kjennskap til natur og friluftsliv
 - 3 Drive informasjon og opplysningsvirksomhet for friluftsliv
 - 4 Organisere og arrangere friluftaktiviteter
 - 5 Utdanne ledere/instruktører for virksomheten
 - 6 Drive Skimuseet
 - 7 Bygge og drive sportsstuer
 - 8 Medvirke til sikring og planlegging av friluftsområder
 - 9 Samarbeide med myndigheter og andre organisasjoner om tiltak som fremmer friluftslivets utvikling
-

KAP. 1 FORBEREDENDE ARBEIDER

- 1.1 Rekognosering
- 1.2 Grunneierforhandlinger
- 1.3 Forholdet til forvaltningsmyndighet og organisasjoner
- 1.4 Innhold i søknad om tillatelse til tiltak

KAP. 2 PRAKTISK LØYPEARBEID

- 2.1 Løypekategori
- 2.2 Fjerning av vegetasjon
- 2.3 Grensaging
- 2.4 Grunnarbeider
- 2.5 Sprengningsarbeider og pigging
- 2.6 Klopp- og brobygging
- 2.7 Generelt vedlikehold

KAP. 3. MERKING OG SKILTING

- 3.1. Materialvalg
- 3.2. Merking
- 3.3. Skilt
- 3.4. Montering av skilt
- 3.5. Skiltdatabase
- 3.6. Tavler

KAP. 4. HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

KAP. 1. FORBEREDENDE ARBEIDER

1.1 Rekognosering

I åpent terreng er det forholdsvis enkelt å få oversikt over hvor en ny løype bør gå, samt omfanget av eventuelle grunnarbeider. I kupert terreng med tett skog er dette arbeidet ofte et puslespill, og det er viktig med en grundig befaring. Løypa skal brukes av tusenvis av skiløpere i generasjoner, og en bør ikke slå seg til ro med en brukbar trase. Kun den beste traseen er god nok. Terrenget må derfor undersøkes i detalj.

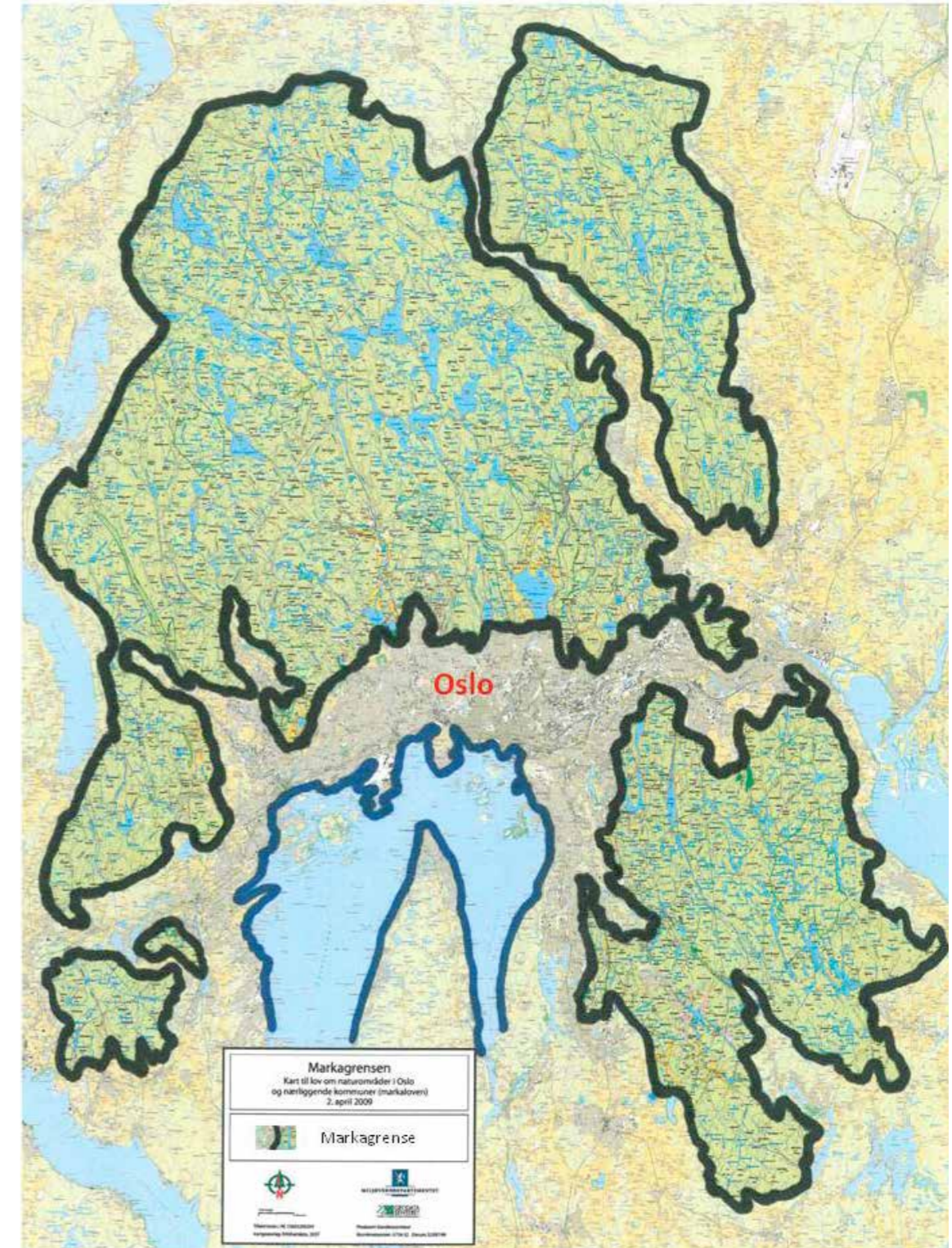
Det må tas spesielt hensyn til miljø, natur, plante- og dyreliv og kulturminner. Plassering og linjeføring må være slik at inngrepet blir minst mulig og gir skiløperen en god og variert opplevelse. Flerbruk av traseen er ønskelig, d.v.s. at det f.eks. kan benyttes som tursti, trillesti for sykkel, eller som driftsvei for skogbruket.

Den beste hjelpen under rekognoseringen får en i første rekke fra grunneier og evt. forslagstiller.

Økonomisk kartverk i målestokk 1:5000, eiendomskart og GPS-sporing er til stor hjelp i dette arbeidet. Skiforeningens Markakonsulent skal orienteres og tas med på befaring på et tidligst mulig tidspunkt.

Rekognosering: Ved tilretteleggingsarbeid i Marka er dialogen med grunneierne viktig. Grunneierne er ofte til god hjelp da området rekognoseres.

Markagrensens: Markagrensens er vedtatt i Markaloven, og definerer hvilke områder som er omfattet av loven.

1.2 Grunneierforhandlinger

Grunneier tas tidlig med på befaring og senest når traseen er ferdig rekognosert og båndmerket. Det er en fordel om grunneier selv blinker skog som skal felles. Omfanget på eventuelle grunnarbeider drøftes. Tillatelse til mindre arbeider kan grunneier gi direkte.

Løypebasene er vanligvis ansvarlig for kontakten med grunneiere, men hvis det gjelder store arbeider eller hvis innmark, hustomter, hyttetomter berøres, skal Markakonsulenten vanligvis kontakte grunneier direkte. Det samme gjelder nye traséer og permanente omlegginger.

Det skal foreligge skriftlig godkjenning fra grunneier på tiltak som skal gjennomføres utover det som er å anse som normalt vedlikehold.

1.3 Forholdet til forvaltningsmyndighet og organisasjoner

Det styrende lovverk for tilrettelegging for friluftsliv i Marka er i all hovedsak Plan- og bygningsloven, Markaloven og Naturmangfoldloven.

Tiltakets omfang avgjør i hvilke grad de ulike forvaltningsorganene (kommune, Fylkesmannen og Miljøverndepartementet) og andre organisasjoner skal involveres.

Hvis tiltaket omfattes av Plan- og bygningsloven krever Plan- og bygningsetaten en skriftlig uttalelse fra Bymiljøetaten når søknaden omfattes av arealer som er registrert i naturdatabasen.

Om løypearbeidene berører et verneområde vil Fylkesmannen være første instans som skal ta stilling til tiltaket. Innenfor et verneområde kan Statens naturoppsyn være en relevant instans å diskutere om tiltaket vil være i tråd med verneformålet.

Sentrale og eventuelt lokale samarbeidsorganisasjoner skal orienteres og evt. tas med på befaring i saker som krever søknad eller kan føre til krav om utarbeidelse av reguleringsplan. Mindre vedlikeholdsarbeider utføres kun i samråd med grunneier. I tvilstilfelle kontaktes interesseorganisasjonene. Den lokale Turistforeningen skal alltid informeres dersom det er planer om større vedlikeholdsarbeider i løyper som er sammenfallende med blåmerkede stier.

Skiforeningens Markakonsulent er saksbehandler i forholdet til forvaltningsmyndigheter og samarbeidsorganisasjoner. Markakonsulenten skal alltid involveres ved arbeider utover normalt vedlikehold av eksisterende løyper og trillestier.

1.4 Innhold i søknad om tillatelse til tiltak

Stiller forvaltningsmyndighetene krav om at et tiltak må omsøkes er det viktig med en godt utformet og dokumentert søknad for at saksbehandlingen skal bli så effektiv som mulig.

Ved utarbeidelse av søknad om tillatelse etter Markaloven og Plan- og bygningsloven er punktene under relevante å besvare:

- Bakgrunn/hensikt med tiltaket
- Beskrivelse av tiltaket
- Beskrivelse naturmangfold
- Beskrivelse kulturminner
- Naboforhold/grunneiere
- Avslutning – hvilke lovverk søkes det om tillatelse fra (Plan- og bygningsloven og Markaloven)? Søkes det om dispensasjon?
- Vedlegg
 - o Kart ønsket trase
 - o Bilder
 - o Kart naturbasen
 - o Kart kulturminnebasen
 - o Kart MIS- registreringer
 - o Kart artsdatabanken
 - o Grunneieraksept
 - o Aksept fra aktuelle organisasjoner
 - o Evt. nabovarsel

KAP. 2 PRAKTISK LØYPEARBEID

2.1 Løypekategori

I kommunikasjonen med grunneier og evt. andre interesseparter er det viktig å gi en god beskrivelse av hva slags type løype som ønskes etablert. Det å formidle type løype vil bidra til at man får et vist bilde av hvilke inngrep som må til.

Det skilles i utgangspunktet på tre løypekategorier:

Upreparert løype

Disse løypene skal kun skiltes og merkes.

Scoterpreparert løype

Disse løypene krever minimalt med terrenginngrep. I hovedsak vil det kun være behov for å rydde vegetasjon.

Maskinpreparert løype

Denne type løype krever større grad av tilrettelegging. Trasevalg blir av den grunn særdeles viktig for å begrense behovet for terrenginngrep.

UPREPARERT LØYPE: De upreparerte løypene skal kun skiltes og merkes.

SCOTERPREPARERT LØYPE: Disse løypene krever ikke like mye terrenginngrep som en maskinpreparert løype.

MASKINPREPARERING: Løyper som skal prepareres med løypemaskin krever ofte tilrettelegging.

2.2 Fjerning av vegetasjon

Felling av gangbart virke utføres ifølge avtale med den enkelte grunneier. Dersom virke som tas ut av traseen går til salg må felling utføres forskriftmessig. Det krever fagkunnskap. Alt mindre virke innenfor traseens bredde kappes og ryddes/gjenbrukes. En avtale bør også innbefatte retten til å bruke virke til flislegging, oppretting av skrått terreng og eventuell kavling og kloppbygging. Dersom det ikke skal gjøres maskinelt grunnarbeid i løypa, må stubber skjæres i bakkenivå. Stubber i bløte områder skal kun sages, ikke graves opp, ettersom disse bedrer markens bæreevne.

Sidevegetasjon, som kan gi overheng i løpet av vinteren og hindre ferdsel i løypa, må fjernes. Det er lauvtrærne og i første rekke bjørk som volder problemer, særlig etter snøfall på ufrossen skog.

Også sidevegetasjon flere meter unna løypa stenger løypa ved tunge snøfall. I slike løyper bør det derfor gjøres en skikkelig jobb i starten. Selv om alt lauvvirke som luter blir fjernet, så strekker stadig nye trær seg mot lysåpningen som er løypa. Fjern de lauvtrær som kan komme å påvirke skiløypene negativt, men spar selje og rogn så langt dette er mulig. Disse artene er spesielt viktige for dyrelivet. Når bunnvegetasjonen og sidevegetasjonen er felt og fjernet, foretas oppkvisning av trær som har sidegreiner ut i traseen. Grensaging opp til 6 m over bakken kan være nødvendig i yngre produksjonsskog i hogstklasse 4. I hogstmoden skog vil det lønne seg å undersøke hogstplaner før man går i gang med omfattende grensaging i skog som kanskje felles påfølgende år.

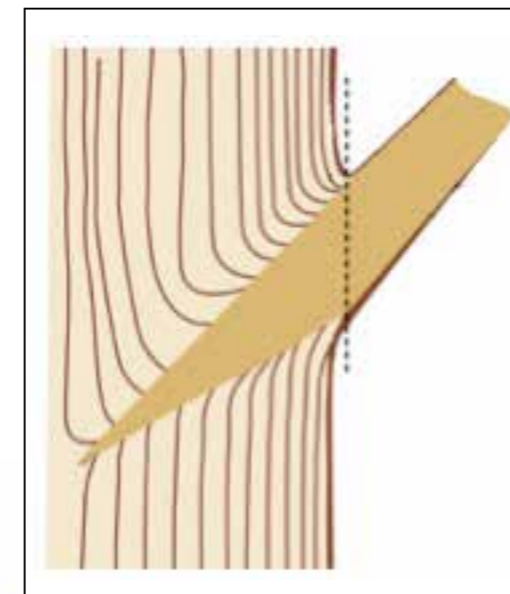
Felling av tre med motorsag: For at arbeidet skal bli så sikkert som mulig, må felling planlegges. Store trær bør ikke felles uten erfaring med felling.

2.3 Grensaging

Beste tidspunkt for grensaging av kvister er på ettervinteren. Da vil frisk kvaie raskt dekke sårflaten og hindre misfarging og infeksjon av råtesopp. En bør unngå sevjetida på forsommeren, fordi barken da lett flekkes. Seinhøsten er heller ikke særlig gunstig fordi det da er mange sopp sporer i luften og veksten og kvaieproduksjonen er minimal.

Kutt kvistene så nær stammen som mulig uten å skade barken på stammen (se bilde).

Der kvistefestene har vokst ut som en kul, kuttes det utenom, men så nær opptil kulen. Sagingen gjennom kvisten bør gå raskt mot slutten for å få glatt snitt og for å redusere faren for barkflekking. Forannevnte forsiktighetsregler er først og fremst viktig for gran. Furu er langt mer robust mot råteskader enn gran.

GRENSAGING: Bildet viser hvor greinene bør kuttes slik at stammen raskt kan dekke sårflaten.

GRENSAGING: En kjederyddesag sager raskt vekk uønskete greiner. Vær forsiktig slik at stammen ikke skades.

2.4 Grunnarbeid

Først når løypa er ferdig ryddet får man full oversikt over nødvendige grunnarbeider. I en preparert løype kan det være behov for planering av underlaget, både for å ta bort farlige punkter for skiløpere, og for å kunne tilby løyper på mindre snø.

Løypebas, evt. representant fra løypeavdelingen, skal befare traseen sammen med Skiforeningens Markakonsulent. Markakonsulenten er ansvarlig for å gi tillatelse til arbeidene og den eventuelle videre saksbehandling. Det skal legges særlig vekt på at arbeidene blir utført så skånsomt mot terreng og vegetasjon som mulig. En beltegraver er å foretrekke til slike arbeider, da denne er mest skånsom mot terrenget. Løypebasen skal være tilstede for å lede gravingen. Han har kunnskap om hvordan løypa skal se ut. Tilsåing kan vurderes i samarbeid med grunneier.

I en skiløype gjelder det først og fremst å fjerne alt som stikker opp. Sideskrått terreng må om nødvendig rettes opp, hele tiden med det for øyet at arbeidene må være minst mulig skjemmende.

For skogbruk gjelder nye bestemmelser om skogdrift i marka. Etter bestemmelsene er grøfting og tørrlegging av myr og fuktskog ikke tillatt. Bestemmelsen omfatter

Planering av underlaget: I denne løypa trengs bare noe enklere planeringsarbeid.

ikke vedlikehold av eksisterende grøfter og grøfting i forbindelse med godkjente veianlegg.

Med graver tilgjengelig kan det enkelte steder være nødvendig å legge rør og fylle masse over. Rør må dimensjoneres riktig og opprensning av innløp foretas ved løypegjennomgang. Det er viktig at rørene dekkes til, slik at de er minst mulig synlige. Rørene må legges godt ned i bakken, slik at hinder for fisk ikke oppstår mellom rør og bakke. For å gjøre en bro/klopp mer flomsikker, kan man øke dybden/bredden i elveløpet under broen/kloppen og nedstrøms. Et alternativ kan være å sikre brua med barduner.

Områder som er utilgjengelig for gravemaskiner på sommerføre kan komme innen rekkevidde en høst med barfrost. Det kan da lønne seg å kjøre inn en gravemaskin å få gjort de nødvendige arbeidene.

Planering av underlaget: Her har vegetasjon og steiner blitt fjernet for å skape trygge og fine forhold for skiløperne på vinteren.

2.5 Sprengningsarbeider og pigging

Av miljøhensyn skal som hovedregel sprengning/pigging av fast fjell unngås fordi det blir sår i terrenget. Blanke svaberg har stor verdi for opplevelsen av terrenget og sprengning skal unngås. Skiforeningens Markakonsulent skal godkjenne sprengningsarbeidene på forhånd, eventuelt være videre saksbehandler. Sprengningsarbeider kan kun utføres av person med spregningssertifikat. Det skal alltid være to personer til stede ved sprengning. Er bergknausene små, og det finnes gravemaskin og masse i området vil oppbygning med masse være et alternativ. Enkeltstein kan sprenges eller pigges. Skarpkantet sprengstein i traseen bør om mulig tildekkes med masse.

PIGGING: Pigging kan være et nødvendig tiltak for å eliminere farlige punkter i løypa samt for å forbedre prepareringsarbeidet.

2.6 Klopp- og brobygging

Dersom en bekk ikke legges i rør hvor den krysser løypa, må det bygges klopp. I en upreparert løype er 2 meter bredde tilstrekkelig. På korte spenn er kravet til underliggende beskjedent. Impregnert virke bør brukes og kommer man opp i spenn på over 4 meter kommer en fort opp i snøvekter som overgår vekten av en «velvoksen» prepareringsmaskin.

En klopp/bro som skal bygges for å bære en prepareringsmaskin bør være minst 3 meter bred og en må regne med maks snøvekt på 1000 kg pr. løpemeter. Miljøhensyn skal tas slik at kloppen ikke blir dominerende i terrenget. Som underliggere bør det benyttes impregnerte stolper, eventuelt utrangerte telefonstolper. Praksis har vist at minimum 4 stolper er tilstrekkelig på en 4 meters bro, 6 stolper på en 6 meters bro og 8 stolper på en 8 meters bro.

Hvis mulig bør klopper bygges opp over høyeste flomvannstand, men ettersom dette mange steder ikke er mulig, bør klopper og broer boltes eller barduneres oppstrøms med solid wire. Lenger spenn enn 8 meter er ikke tilrådelig, da bør strevere eller midtoppheng benyttes. I større bekker som kan være gytebekker for fisk må det tas spesielt hensyn. Her skal Osломarkas Fiskeadministrasjon kontaktes. Alle trykkimpregnerte materialer skal fjernes når de ikke lenger er i bruk. Materialele skal behandles som spesialavfall og leveres til godkjent mottak.

BRØBYGGING: For å kunne bære en løypemaskin kreves en solid brokonstruksjon.

2.7 Generelt vedlikehold

Er en løype først grundig ryddet og merket består vedlikeholdet stort sett i å holde vegetasjonen nede, fjerne overheng og vindfall, etterse og reparere klopper osv. Er skikkelig grensaging av sidevegetasjon først foretatt, setter ikke trærne nye greiner. I de mest ekstreme tilfeller har man registrert årsvekster på opp mot 2 meter av lauvvirke (tennung). Selv om 0,5 m vekst er mer normalt er det et omfattende arbeid å holde tennungen i sjakk.

Ettersom sprøyting ikke er aktuelt, så er ryddesagen viktig under dette arbeidet, og etter noen år i et område vil en ha dannet seg en oversikt om hvor tennung vokser, hvor og når det er nødvendig å rydde.

RYDDING AV VEGETASJON: Ryddesagen rydder effektivt sidevegetasjon ved løypa.

KAP. 3 MERKING OG SKILTING

3.1. Materialvalg

Til skiltstaker nær vei og i hovedløyper bør trykkimpregnert materiale benyttes. I mindre løyper som ligger lengre inn i marka, bør det benyttes stedlig virke for å forsterke inntrykket av «urørthet». Trykkimpregnert materiale skal behandles som spesialavfall og leveres til godkjent mottak.

3.2. Merking

Førstegangsmerking av en løype foretas når en trase er ferdig ryddet. Merkingen vedlikeholdes ved behov. Ved hogst, veibygging, løypeutvidelse og lignende, må merking suppleres innen sesongstart. Merkingen foretas fortrinnsvis ved at røde merker plasseres på trær i 1,8 - 2 meters høyde over bakkenivå.

Det skal velges ut ett tre i yttersving som er synlige fra begge kanter, og merking skal foretas i samme høyde på begge sider av treet. Merkingen skal ligge horisontalt, og på trær som er store nok, ha en lengde på 15 cm og en høyde på 5 cm. Til merkingen benyttes: Drygolin oljedekkbeis C-Base med brekningsfarger: HT 012, OK 034, RB 014,5 og RS 212,5. Malingen skal være dokumentert miljøvennlig.

MERKING PÅ TRÆR: Merkingen skal være godt synlig fra begge sider.

Hvor virket er for spinkelt til at standardmerket kan benyttes, males en ring på trær i tykkelse varierende med treet's diameter, slik at det synlige røde areal blir tilnærmet lik standardmerket.

Ved første gangs merking, bør ytterste lag av bark skrapes forsiktig før merket påmales. Man må unngå å skade treet. Gran og grovbarket furu er å foretrekke som merkeunderlag. Grunnet avflassing, er ungbjørk spesielt dårlig egnet.

I treløst terreng brukes merkestaker, fortrinnsvis av sentvoksende underskog av gran, da dette er det mest holdbare virke. Merkestakenes lengde er ca. 3 meter over bakkenivå, og de bør ha en toppdiameter på ca. 5 cm. Stakene males på tilsvarende måte som for merking på trær.

Utgangspunktene må merkes godt, og for videre merking gjelder generelt at man skal kunne se fra merke til merke gjennom hele løypenettet uansett marsjretning. Dette er spesielt viktig i åpent terreng (vann, myr, hogstfelt og lignende), hvor det fortrinnsvis merkes på samme side. Merking i yttersving blir da en selvfølgelighet. I spesielt farlige partier merkes løypa på begge sider.

I områder der løypa følger markerte søkk, kan det merkes mer spredt. Skogsbilveier merkes som hovedregel ikke, men kan skiltes i kryss. Det er meget viktig med god oppkvisting av merkede trær for å unngå at nedheng av greiner skjuler merkene etter snøfall.

Merkestake: Merkestaker skal males på tilsvarende måte som for merking av trær.

3.3. Skilt Løypeskilt

Alle utgangspunkter og løypekryss skiltes. Det bør i tillegg skiltes der vanlig brukt skiløype følger umerket lysløype, skogsbilvei eller lignende for så å ta av fra denne.

Løypeskiltene til Skiforeningen er av tre med utfreste røde bokstaver, skiløper og retningspil på mørk grønn bunn. Fargekode for skilt er grønn: 7020G10Y, og rød: 1090Y80R. Øverst i det røde pilfeltet står det skrevet «LØYPE» med hvitt. Skiforeningens merke står i motsatt ende av pilspissen på enkeltskilt. Et skiløpersymbol freses inn midtstilt under Skiforeningsmerket. Skiltene lages i 22 mm laminert materialer. Normalhøyden er 175 mm og gir plass til 2 linjer med navn eller 3 linjer med mindre skrift. På skiltene foretrekkes navn som forekommer i Markadatabasen og Skiforeningens kartbrosjyrer.

LØYPESKILT: Disse skiltene mangler skiløpersymbolet.

Alle løypekryss skiltes frem til nærmeste stedsnavn i tillegg til utvalgte, sentrale bestemmelsessteder. Distanser avrundes til nærmeste 0.5 km. På minst ett av skiltene i et løypekryss, skal bestemmelsesstedet skiltes. Løypekryssets stedsnavn skal skrives på baksiden av minst ett av skiltene i et kryss. Gjennomgående løyper og rundløyper skal skiltes med løypenavnet, for eksempel «Nittedal på langs», i mindre skrift i kursiv på første linje, alternativt på eget skilt med piler i begge retninger.

Alle skilt merkes på baksiden med følgende informasjon: Kryssets nummer, skiltets nummer fra skiltdatabasen, kryssets stedsnavn, og teksten «www.skiforeningen.no».

LØYPESKILT: Skiforeningens mal for løypeskilt.

Sykkelskilt

Sykkelskiltene er i resirkulert plast med utfreste sorte bokstaver. Skiforeningens merke plasseres som på løypeskilt. Utfrest sykkelsemblem er plassert over retningspilen. Eventuelt grunneiermerke plasseres under Skiforeningens merke. Skiltene har en tykkelse på 2 cm, og høyde på 15 cm. Lengden varierer. Stedsnavn skal skrives på baksiden som på løypeskilt. Tilsvarende skal skiltes bakside inneholde samme informasjon som for løypeskilt.

Andre aktiviteter enn skiløyper som skal skiltes av Skiforeningen, bør utstyres med skilt av sykkelskiltmodellen.

Toppskilt

På en rekke steder, er det hensiktsmessig å merke stedsnavnet. Dette skal fortrinnsvis merkes på et eget skilt plassert øverst på staken, ca 5 cm under toppen. Toppskiltet males i samme røde og grønne farge som de øvrige skiltene. Toppskiltets mål er: 25 x 7,5 cm for en linje, alternativt 10 cm for 2 linjer.

Øvrig skilting

Ved behov kan følgende skilt benyttes: Fareskilt, retningskilt og Skiforeningens merke i metall som festes på bruer, kløpper o.l.

Er det behov for annen type skilting og merking, skal disse kvalitetssikres før skiltene utplasseres.

Se for øvrig Skiforeningens skiltmal for utforming av skilt.

SYKKELSKILT: Sykkelskiltene lages av resirkulert plastmateriale, og har lang holdbarhet.

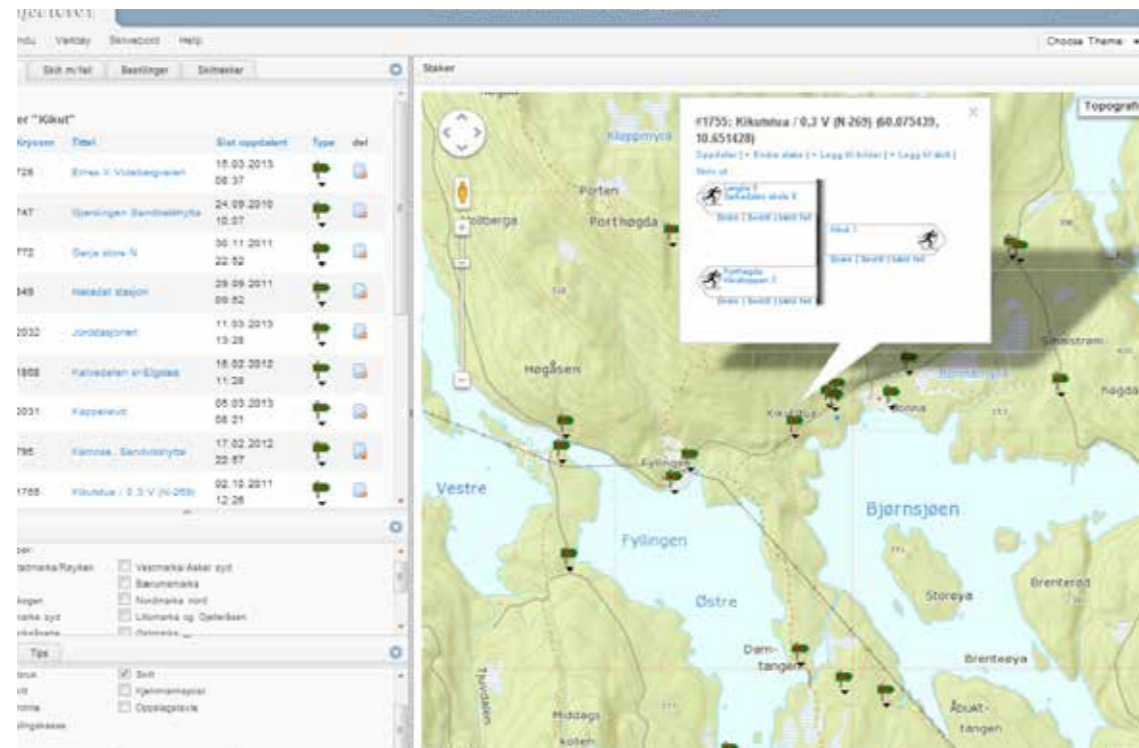
3.4. Montering av skilt

Skiltene festes fortrinnsvis til staker med franske treskruer, rustfrie plateskruer eller bølgeblikkspiker. Høyden til det øverste treskiltet skal være 3-3,5 m over bakkenivå. Trykkimpregnerte staker foretrekkes nær vei (for fjerning av trykkimpregnert materiale, se pkt. om kløppbygging), mens staker av stedlig virke (barket gran) brukes der dette er naturlig og tillatt. Der det er mulig, bør staken boltes til fjell eller stein og skrues fast med franske treskruer. Staker av naturlig virke kan også brukes, men holdbarheten er da kortere. Disse bør være av underskog av gran og med en toppdiameter på minst 8 cm. Under skiltene i ansiktshøyde males to ringer med løypemaling helt rundt, 5 cm brede og i 5 cm avstand.

På skiltstaken festes det minste skiltet øverst, ca. 5 cm under toppen. Neste skilt plasseres i en avstand på 5 cm fra toppskiltet. Videre plasseres skiltene med økende distanser nedover skiltstaken. Dette gjelder for både løype- og sykkelstilt. Ved skifting av ett skilt, vurderes om andre skilt bør skiftes samtidig. Gamle skilt demonteres forsiktig og leveres til Skiforeningen.

3.5. Skildatabase

Skiforeningen har utviklet en egen skildatabase kalt «Hjortefot». Databasen skal inneholde alle skiltene i alle marker. Rettelser og tilføyelser fra et område gjøres direkte i programmet via innlogging på internett.

SKILTDATABASEN: I skildatabasen «Hjortefot» legges skiltene inn på kartet, og informasjon om hvert enkelt skilt registreres.

Databasen er bygd opp ved at hvert skilt punkt har fått/får tildelt et unikt nummer ved opprettelse av skiltkrysset. Skiltene på hver stake har/får også sitt unike nummer. Kommunitilhørighet og kryssansvarlig bør registreres. Andre opplysninger som kan registreres på hvert skiltkryss er om skiltene henger på stake, stolpe, tre, om staken er boltet eller ikke og når staken sist er satt opp. Det er også plass til å skrive kommentarer for hvert enkelt skilt.

Skiltbasen gir løypebasene mulighet til å se skiltene også i andre områder av Marka for bruk ved arbeid med skiltrekker mellom to punkter.

3.6. Tavler

Skiforeningen har to typer tavler. Informasjonstavler og kjentmannstavler/mindre oppslagstavler.

Informasjonstavler av trematerialer beises med Drygolin Extreme oljedekkkbeis Brunsvart, fargekode 734.

Kjentmannstavler, mindre oppslagstavler og stemplingskasser for distansemerket males i samme grønnfarge som løypeskiltene. Kjentmannstavlene og karttavler skal være i liggende eller stående A4 format.

SKIFORENINGENS INFORMASJONSTAVLE: Disse tavlene står primært ved utfartssteder og inneholder kart og informasjonsplakater tilpasset sesongen.

KAP. 4 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Enhver virksomhet er pålagt å ha et kvalitetssystem som innebærer et systematisk arbeid med helse, miljø- og sikkerhet (HMS). Skiforeningen er dessuten Miljøfyrtårnsertifisert og skal derfor aktivt jobbe for å gjennomføre tiltak for en mer miljøvennlig drift og godt arbeidsmiljø. I tillegg til bedre helse, miljø og sikkerhet kan dette systematiske helse- og miljøarbeid gi oss både bedre effektivitet og bedre økonomi.

Løypebasenes arbeidsoppgaver inneholder risikomomenter som kan få kritisk utfall hvis man ikke følger rutiner og bruker tilfredsstillende verne- og sikkerhetsutstyr. Kjøring på islagt vann, felling av trær, tunge løft, kulde, alene på jobb er noen oppgaver og faktorer som gjør at det er viktig å tenke sikkerhet i denne jobben. Løypebasene skal ha tilgang til gjeldene HMS-instrukser og ha relevant kompetanse innenfor sitt arbeidsområde. Motorsagkurs kan for eksempel være nyttig å ta som oppfriskningskurs også for de som allerede har tatt kurset tidligere. En viktig del av HMS-systemet er avviksrapportering av uønskede hendelser. Hensikten med dette er å kunne iverksette forbedringstiltak. På løypebasemøtene skal alltid HMS tas opp som et eget punkt. Dette for å dele erfaringer i gruppa og for å redusere risiko for fremtidige uønskede hendelser.

SVAKIS: Sikkerhetsaspekten er spesielt viktig ved kjøring på islagt vann.

TRENING: Trening, risikokartlegging og gode rutiner kan forebygge alvorlige ulykker.

LITTERATUR.

Skiforeningen og Marka.

Skilting og merking for friluftslivet.
Norsk standard (NS 4020) av desember 1973.

Tilrettelegging av turveier, løyper og stier.
Kultur- og kirkedepartementet, 2008

Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv.
DN- håndbok 27, 2006

Ute informasjon i naturvern-, friluftslivs-, og kulturminneområder.
DN- håndbok 2, 1991.

Markaloven

Naturmangfoldloven

Friluftsloven

Plan- og bygningsloven

Skiforeningen

Sporene starter på skiforeningen.no

Skiforeningen Kongeveien 5, N-0787 Oslo Tlf: 22 92 32 00